

כתיבה בסביבה חברתית מקוונת: השפעת קבלת משוב ממורה ומעמיתים על נכונות להשתתפות פעילה בבלוג לימודי (פוסטר)

פול גורסקי

האוניברסיטה הפתוחה
paulgo@openu.ac.il

אריאלה לוונברג

האוניברסיטה הפתוחה
alevenberg@gmail.com

The Effect of Feedback on Students' Willingness to Participate in Educational Blogs (Poster)

Ariella Levenberg

The Open University of Israel

Paul Gorsky

Abstract

This paper deals with the effect of teacher and peer feedback on the willingness of elementary school students to participate in educational blogs. The students completed questionnaires about their attitudes towards writing, about their motivation to write and about the perceived impact of feedback on their willingness to actively write and post stories on the classroom blog. On a five point Likert scale, students were asked to rate the impact of positive and negative comments from three sources: teacher, esteemed peers and peers held in low esteem.

Findings showed that (1) positive feedback from all three sources increased students' willingness to write in the blog, (2) that negative feedback from all three sources decreased their willingness to write, (3) that positive feedback had a stronger effect (on their willingness to write) than did negative feedback (on their inhibition to write), (4) that, contrary to expectations, feedback from peers held in low esteem influenced students' willingness and unwillingness to participate in the blog, (5) that the impact of feedback from peers held in low esteem is of the same magnitude as feedback from esteemed peers and, lastly (6) that students' reported motivation to write in the educational blog is primarily intrinsic.

Keywords: elementary school, writing skills, educational blogs, feedback, motivation.

תקציר

עבודה זו עוסקת בהשפעת משוב על נכונות תלמידי בית ספר יסודי לכתוב בבלוג לימודי. במחקרים שנערכו על למידה פנים אל פנים (Hyland & Hyland, 2001; Guénette, 2007) נמצא כי משוב חיובי ושלילי של מורה ועמיתים משפיע על תוצרי הלמידה. לחיזוקים ולעונש (Skinner, 1953), כמו גם לציפייה לתגובה (Bandura, 1986), עשויה להיות השפעה על ההתנהגות. לכן שיערנו כי למשוב של אנשים המשמעותיים ללומד (המורה ועמיתים מוערכים) תהיה השפעה על הנכונות לכתוב בבלוג הלימודי. לעומת זאת, שיערנו שלמשוב המתקבל מעמיתים לא מוערכים לא תהיה השפעה על הכתיבה.

באמצעות שאלונים לדיווח עצמי נבדקה השפעת המשוב החיובי והשלילי ממורה, מעמיתים המוערכים על ידי התלמידים ומעמיתים שאינם מוערכים על ידם כמו גם מקור המוטיבציה של הלומדים לכתיבה בבלוג (פנימית או חיצונית). הממצאים הראו השפעה חיובית של המשוב החיובי והשפעה שלילית של המשוב השלילי על הרצון להשתתפות של התלמידים בבלוג. יחד עם זאת, נמצא שלמשוב החיובי השפעה חזקה יותר על נכונות לכתוב בבלוג מאשר למשוב

השלילי על הימנעות מכתובה. נמצא כי גם לאחרים לא משמעותיים (העמיתים שהלומד לא מעריך את דעתם) יש השפעה על הנכונות להשתתף או לא להשתתף שאינה פחותה באופן משמעותי מהשפעת האחרים המשמעותיים. למרות השפעת משוב על הכתיבה, ממצאי המחקר מראים גם כי נכונות התלמידים להשתתף באופן פעיל בבלוג לימודי מבוססת בעיקר על מוטיבציה פנימית. מחקר זה מהווה מחקר גישוש ונדרשת בדיקה מקיפה יותר של התופעה.

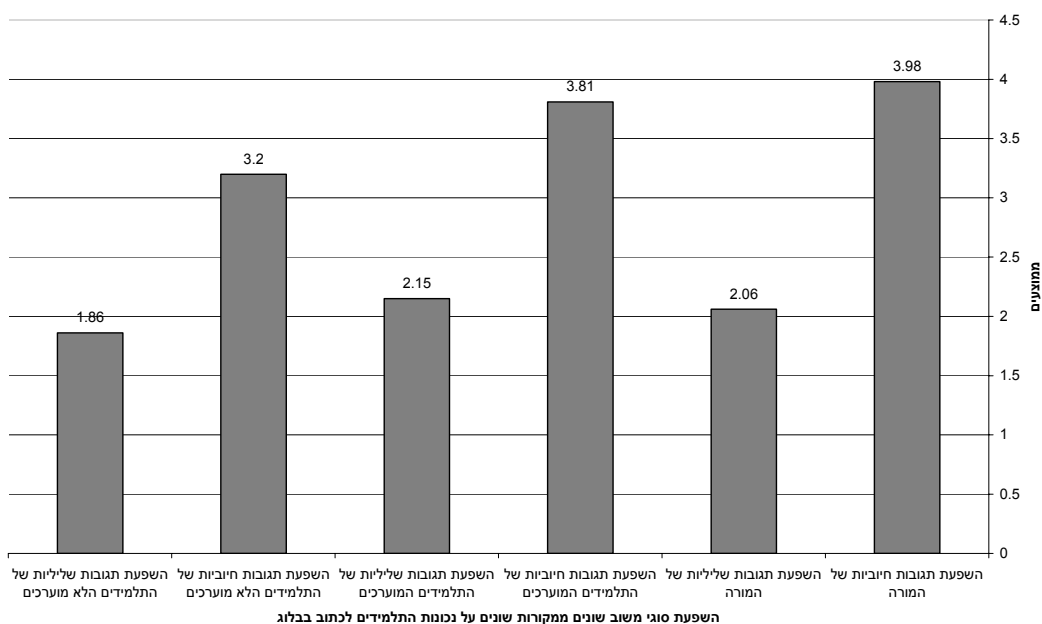
מילות מפתח: בלוגים לימודיים, משוב, כתיבה, מוטיבציה, עמיתים, מורה.

בשנים האחרונות, צעות ועולות טכנולוגיות המשנות את הדרך שבה אנשים מתקשרים במרחב הווירטואלי. אמצעי התקשורת הכוללים אינטראקציות מרובות אנשים (multi-person) כמו הבלוגים, התגלו כאחת מהצורות הפופולאריות ביותר לניהול שיח מקוון (Farnham, Kelly, Portnoy & Schwartz, 2004). הקלות והעלות האפסית של יצירת בלוג והמבנה הייחודי שלו הביאו לחשיבה על אפשרויות לשימוש בבלוגים בלמידה (Bloch, 2007). הדור הראשון שצמח לתוך העולם הדיגיטלי הם המשתמשים "הכבדים" ברשת, אוריינות המחשב שלהם גבוהה (Eshet, 2004), והאינטרנט מהווה מרכיב מרכזי בחיי החברה והפנאי שלהם (Fromme, 2003). לבלוגים פוטנציאל לקשר את הלמידה בביה"ס אל סביבת הבית ולהפוך לכלי למידה ולהעשרת הלמידה (Kafai, Fishman, Bruckman, & Rockman, 2002). טכנולוגית הבלוגים מאפשרת את חיזוק האינטראקציה החברתית והגברת המוטיבציה ללמידה. Sharples (2000) טוען, כי בלוגים מאפשרים לילדים ולמבוגרים ליצור אינטראקציה עם מורים ועמיתים סביב העולם. הכתיבה בבלוגים מעודדת את התפתחות קולו האינדיבידואלי של היחיד בתוך ההקשרים הרחבים יותר של האינטראקציות הכיתתיות (Oravec, 2003). במחקר על שילוב בלוגים בלימוד שפה (Pinkman, 2005), נמצא שהעניין והמוטיבציה גברו בשל האינטראקציה וקבלת משוב מהעמיתים ומהמורים.

המחקר הנוכחי בדק את השפעת המשוב על נכונות תלמידי בית ספר יסודי לכתוב בבלוג לימודי. במחקרים שבדקו למידה פנים אל פנים (Hyland & Hyland, 2001; Guénette, 2007) נמצא כי משוב חיובי ושליילי של מורה ועמיתים משפיע על תוצרי הלמידה. מכיוון שלחיזוקים ולעונש (Skinner, 1953), כמו גם לציפייה לתגובה (Bandura, 1986), עשויה להיות השפעה על ההתנהגות, שיערנו כי למשוב של אנשים המשמעותיים ללומד (המורה ועמיתים מוערכים) תהיה השפעה על הנכונות לכתוב בבלוג הלימודי. לעומת זאת, למשוב המתקבל מעמיתים לא מוערכים לא תהיה השפעה על המוכנות לכתוב.

באמצעות שאלון לדיווח עצמי שמלאו תלמידי ביי"ס יסודי (N=41) נבדקה השפעת המשוב החיובי והשלילי של המורה ושל עמיתים (מוערכים ולא מוערכים) ומקורות המוטיבציה של התלמידים (פנימית או חיצונית) לכתובה בבלוג.

כפי שניתן לראות מתרשים 1, משוב חיובי משפיע לטובה ומשוב שלילי משפיע לרעה על נכונות לתלמידים לכתוב בבלוג הלימודי, וכי תלמידים מושפעים במידה דומה מתגובות הבאות ממקור מוערך (המורה או תלמידים מוערכים) או ממקור הלא מוערך. נראה כי גם לאחרים לא משמעותיים (העמיתים שהלומד לא מעריך את דעתם) יש השפעה על ההשתתפות. השפעת המשוב של התלמידים הלא מוערכים אמנם פחותה מזו של המורה ושל העמיתים המוערכים, אך לא במידה מובהקת. ניתן לשער כי ההשפעה החברתית של העמיתים, אפילו כאלה שדעתם אינה משמעותית לכותב הבלוג, בכל זאת חזקה מספיק והלומדים אינם יכולים להתעלם ממנה.

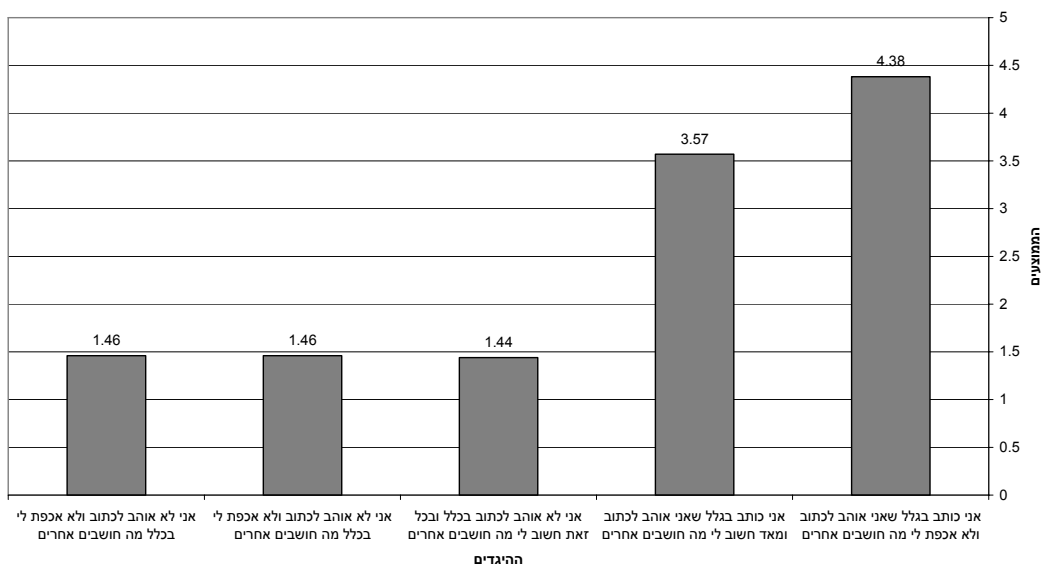

תרשים 1. השפעת משוב על נכונות הלומדים לכתוב בבלוגים לימודיים

כמו כן, הנתונים מראים כי השפעת המשוב החיובי חזקה יותר מהשפעת הביקורת השלילית, ללא הבדל משמעותי בין מקורות המשוב השונים. נראה כי הנתונים שהתקבלו תומכים בטענה נוספת של Skinner (1953) הגורסת שחיזוק חיובי (משוב חיובי ממקור כלשהו) מגביר את ההתנהגות הרצויה יותר מאשר מתן עונש (משוב שלילי ממקור כלשהו).

מתרשים 2 ניתן לראות כי נכונות התלמידים להשתתף באופן פעיל בבלוג לימודי מבוססת על מוטיבציה פנימית. יתכן וממצא זה מהווה הסבר להבדל בין השפעת המשוב החיובי והשלילי: קבלת המשוב החיובי מייצגת היבט של מוטיבציה חיצונית לכתובה בבלוג, אך למרות זאת, קבלת ביקורת אינה מובילה להחלטה להפסיק להשתתף בבלוג מכיוון שהכתיבה מבוססת על המוטיבציה הפנימית של התלמידים.

היגדים לבדיקת סוגי המוטיבציה (פנימית/חיצונית) והשפעת אחרים כללית על הכתיבה

תרשים 2. ממצאים על מוטיבציה להשתתפות בבלוג

יש לציין כי במחקר זה, בדקנו את ההשפעה הנראית (המדווחת) של התלמידים ולא את כמות הכתיבה בפועל כתוצאה מקבלת משוב.

מקורות

- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Bloch, J. (2007). Abdullah's blogging: A generation 1.5 student enters the blogosphere, *Language Learning and Technology*, 11(2), 128-141. Available online at: <http://llt.msu.edu/vol11num2/pdf/bloch.pdf>
- Bruner, J (1960) *The Process of Education*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Eshet, Y. (2004). Digital literacy: A conceptual framework for survival skills in the digital era, *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 13(1), 93-106. Available online at: http://www.openu.ac.il/Personal_sites/download/Digital-literacy2004-JEMH.pdf
- Farnham, S., Kelly, S.U., Portnoy, W., & Schwartz, J.L.K. (2004). Wallop: Designing social software for collocated social networks. *Proceedings of the 37th Hawaii International Conference on System Sciences*. Available online at: <http://csdl2.computer.org/comp/proceedings/hicss/2004/2056/04/205640107a.pdf>
- Gorsky, P., & Caspi, A. (2005). Dialogue: A theoretical framework for distance education instructional systems. *British Journal of Educational Technology*, 36(2), 137-144.
- Hyland, F., & Hyland, K. (2001). Sugaring the pill: Praise and criticism in written feedback. *Journal of Second language Writing*, 10, 185-212.
- Kafai, Y.B., Fishman, B.J., Bruckman, A.S., & Rockman, S. (2002). Models of educational computing @ home: New frontiers for research on technology in learning, *Educational Technology Review*, 10(2), 52-68.
- Oravec, J. (2005). Blending by blogging: Weblogs in blended learning initiatives. *Journal of Educational Media*, 28(2.3), 225-233.
- Pinkman, K. (2005). Using blogs in the foreign language classroom: Encouraging learner independence. *The JALT CALL Journal*, 1(1), 12-24. Available online at: http://www.jaltcall.org/journal/articles/1_1_Pinkman.pdf
- Sharples, M. (2000). The design of personal mobile technologies for lifelong learning. *Computers and Education*, 34,177-193.
- Skinner, B. F. (1953). *Science and human behavior*. New York: Macmillan.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind and society: The development of higher mental processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.